

Griffie

Commissie voor Cultuur en Samenleving

Datum commissievergadering : 1 februari 2013

Document nummer :
Behandelend ambtenaar : H.L.A. Duenk
Directie/bureau : Sociale en Culturele Ontwikkeling/Bureau Cultuur
Nummer commissiestuk : CS-0087
Datum : 18 december 2012
Bijlage(n) : 2

Onderwerp:

Cultuuragenda van Brabant, ambitie en koers

Voorstel van GS aan PS:

X Ter bespreking in het kader van uw vertegenwoordigende rol
 kaderstellende rol
 controlerende rol

Europa paragraaf

Nee

Opmerkingen van het Presidium/Griffie:

Griffier van Provinciale Staten,
namens deze,

mevrouw W.J.M. van de Wiel

Bijlage(n):

1. Cultuuragenda van Brabant: beeldvormende notitie
2. Essay Telos 'De waarde van Cultuur', ontvangen d.d. 4 december 2012

Notitie ten behoeve van Commissie voor Cultuur en Samenleving

1. Inleiding

Wij willen samen met belanghebbenden werken aan een veerkrachtig cultureel systeem¹ in onze regio. Daarom stellen we een proces voor waarin we gezamenlijk de Cultuuragenda van Brabant opstellen. Een agenda vóór cultureel Brabant en een agenda ván cultureel Brabant. We leggen u bij deze de werkwijze én onze visie op de inhoud voor door achtereenvolgens antwoord te geven op de vragen *Waarom een Cultuuragenda van Brabant?*, *Wat is de Cultuuragenda van Brabant?* en *Wie zijn onze partners?*

We vragen u in te stemmen met:

- a. De nieuwe werkwijze die we u hierbij voorleggen.
- b. De beeldvormende notitie op basis waarvan wij in gesprek willen gaan met onze partners in het proces Cultuuragenda van Brabant; bijlage 1.

En we willen graag met u bespreken op welke wijze u de komende maanden betrokken wilt zijn bij de ontwikkeling van de Cultuuragenda van Brabant.

Ter informatie bieden we u het essay 'De waarde van Cultuur' aan. Telos heeft dit essay geschreven in opdracht van de provincie² om in beeld te brengen wat de waarde van cultuur is. Centraal in het essay staat een analyse van verschuivingen in de maatschappelijke waardering van kunst en cultuur, van sociale doelen naar economische en hoe hiermee de eigenwaarde van kunst en cultuur opnieuw buiten beeld blijft. Die eigenwaarde zit volgens Telos bovenal in kunst en cultuur als bron van verbeelding. Een belangrijk aspect voor de in Brabant gewenste kennis en innovatieregio. Om die waarde te borgen en te gebruiken is een veerkrachtig cultureel systeem een voorwaarde.

2. Waarom een Cultuuragenda van Brabant

Cultuur is belangrijk om onze ambities uit de Agenda van Brabant te realiseren. Cultuur borgt waarden als identiteit, hechting en kwaliteit van woon- en leefomgeving en kan tegelijkertijd een motor zijn voor innovatie. Juist daarom is cultuur tot een van de provinciale kerntaken benoemd. En Brabant heeft weliswaar een aantal hoogstaande en in het oog springende culturele evenementen en voorzieningen, toch staan we niet bekend als *place to be*. Het Brabantse culturele aanbod en imago zijn nog onvoldoende. We hebben een bovenlokale culturele opgave.

Om de hoge ambities uit de Agenda van Brabant waar te maken, is samenwerking in het culturele domein een vereiste. Want wanneer de sector, overheden en andere belanghebbenden afstemmen en samenwerken, kan cultuur in Brabant zich ondanks de bezuinigingen waar cultuur op dit moment mee te maken heeft, ontwikkelen tot een veerkrachtig en samenhangend geheel met een brede basis en een internationaal toonaangevende top. En creëren we met cultuur een aantrekkelijk en bruisend Brabant en daarmee een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor de internationale high-tech bedrijven, knappe koppen en meesterlijke handen die nodig zijn voor het versterken van onze internationale economische positie als high-tech topregio.

¹ Het begrip 'cultureel systeem' is anders dan 'culturele infrastructuur'. We preferen het begrip 'cultureel systeem' omdat dit begrip uitgaat van functies die nodig zijn voor een robuust systeem. De culturele infrastructuur geeft inzage in de organisaties die op enig moment die functies vervullen. Het verschil tussen beide begrippen lichten we verder toe in paragraaf 3.2.

² Gedeputeerde Staten hebben het rapport ontvangen op 4 december 2012. Met het rapport 'Cultuur in Brabant' (2012) heeft PON hieraan een belangrijke bouwsteen geleverd.

Dit is hét moment om te werken aan de gezamenlijke visie. We stellen daarom voor om tot een gezamenlijke Cultuuragenda van Brabant te komen:

- Door nu een gezamenlijke koers vast te stellen, hebben we onze gezamenlijke visie gereed wanneer de volgende rijksronde cultuursubsidies wordt verdeeld.
- Met de voorbereiding 2018Eindhoven | Brabant hebben we met de BrabantStad partners al belangrijke stappen gezet op weg naar de kunst van het samen werken. Deze kunnen we nu bestendigen ten behoeve van samenhang in ons culturele systeem.
- We kunnen nu bouwen aan een goede omgeving waarbinnen het meerjarige programma 2018Eindhoven | Brabant zich kan ontwikkelen en vice versa zal bijdragen aan de ontwikkeling van ons culturele systeem.

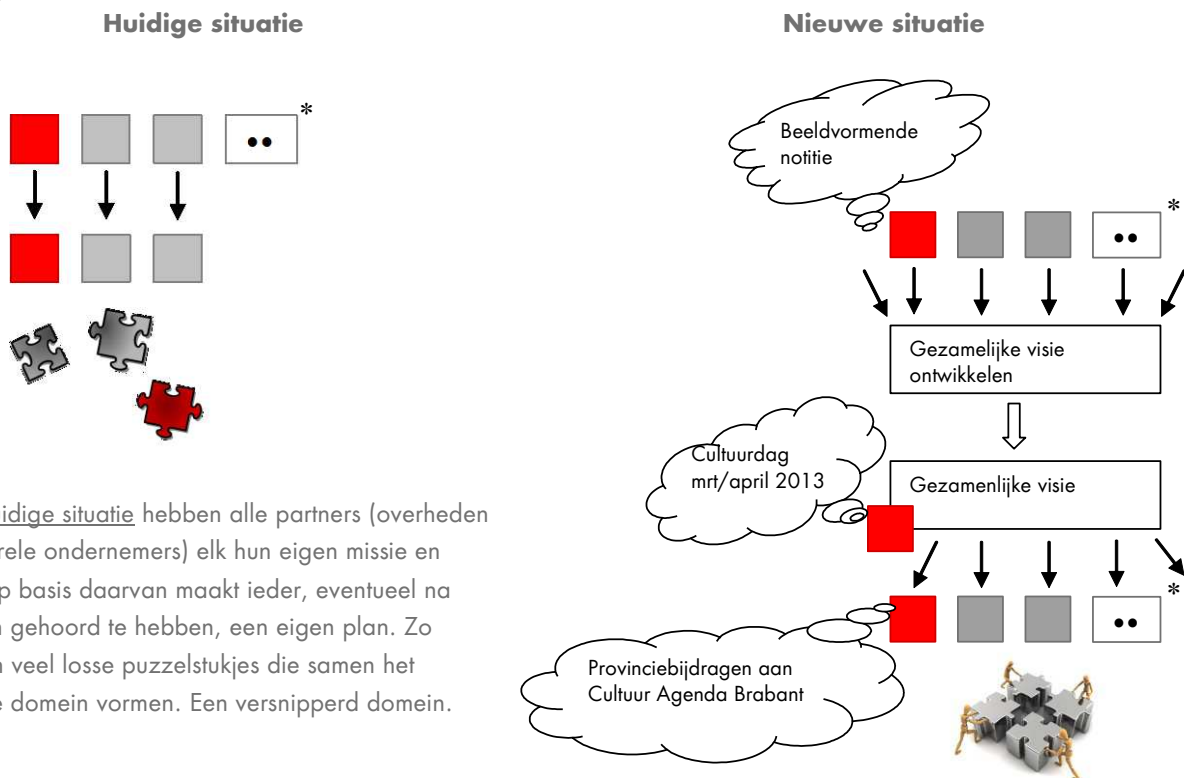
3. Wat is de Cultuuragenda van Brabant

Vanuit haar kerntaak mede zorg te dragen voor goede culturele kwaliteiten wil de provincie vanuit een integrale visie voor Brabant zaken tijdig signaleren, agenderen en (ver-)kennen. In de Cultuuragenda van Brabant wil de provincie inhoud en proces bij elkaar brengen. De Cultuuragenda van Brabant is daarom een samenwerkingsproces en tegelijkertijd óók een inhoudelijke agenda.

3.1. Samen werken aan de Cultuuragenda van Brabant

De provincie zal om te beginnen het proces van samenwerking initiëren en faciliteren; allereerst door met alle betrokkenen in het culturele domein samen een visie te formuleren. Wanneer allen deze visie vervolgens meenemen in hun keuzes en uitvoeringsplannen, creëren we samen een samenhangend geheel. Als een legpuzzel.

Figuur 1: een nieuwe manier van (samen)werken

In de huidige situatie hebben alle partners (overheden en culturele ondernemers) elk hun eigen missie en visie. Op basis daarvan maakt ieder, eventueel na anderen gehoord te hebben, een eigen plan. Zo ontstaan veel losse puzzelstukjes die samen het culturele domein vormen. Een versnipperd domein.

In de nieuwe situatie nemen alle partners vanuit hun eigen rol plaats aan tafel en brengen daar hun visie in. Daarover gaan we met elkaar in gesprek en zo komen we tot een gezamenlijke visie en leggen zo de basis voor de gezamenlijke Cultuuragenda van Brabant. Onderdeel daarvan is ook dat gesproken wordt over de rollen en taken die ieder op zich neemt. Zo zorgen we ervoor dat alle puzzelstukjes in elkaar passen en samen een geheel vormen.

*) De groep partners waarmee de provincie in de Cultuuragenda van Brabant wil samenwerken, is niet afgebakend.

Door samenwerking kunnen we doelen bereiken die niet tot stand komen langs de huidige werkwijze. We kunnen er op deze manier bijvoorbeeld samen voor zorgen dat:

- Kunst en cultuur in diverse verschijningsvormen en disciplines in Brabant aanwezig is
Voor de BrabantStad steden bijvoorbeeld kunnen complementaire culturele profielen worden onderscheiden. Samen geven ze Brabant(Stad) een hoogstaand en divers cultureel imago.
- Het Brabantse culturele aanbod beter voor het voetlicht wordt gebracht
Het vrijetijdsaanbod in Brabant waarvan cultuur deel uit maakt, is groot en veelzijdig, maar niet altijd goed zichtbaar. Met een sterke collectieve marketing kan het Brabantse culturele aanbod beter worden gepositioneerd.
- Talenten tot bloei komen
Talent is de basis waarop individuen zich tot toppers kunnen ontwikkelen. We willen een samenhangende keten die voorziet in scouting, doorgroei, begeleiding en opleiding, zodat onze talenten zich manifesteren en kunnen doorgroeien.

De provincie wil bevorderen dat de verschillende stakeholders, elk verantwoordelijk voor onderdelen, de noodzakelijke initiatieven en acties nemen. De nieuwe werkwijze zal vraaggericht gedefinieerd worden. Dit vraagt bereidheid, inzet en flexibiliteit van alle betrokkenen.

Stappen in het proces:

1. Verkennen, signaleren en agenderen

Verkennen, signaleren en agenderen van de belangrijke kennisthema's, knelpunten en trends – daarmee begint het proces van de Cultuuragenda van Brabant.

We nodigen visionairs uit wetenschap, bedrijfsleven, overheid en maatschappelijke organisaties uit om deel te nemen. Uitgangspunt is dat gezamenlijk geïnventariseerd wordt wat we willen en dat we de consequenties van deze keuzes en ontwikkelingen doorgronden. *Waar liggen gezamenlijke opgaven, waar kunnen we elkaar, vanuit eigen rollen en verantwoordelijkheden, versterken? Waar vallen gaten, waar stagneert het huidige systeem?*

Verankering van de visie gebeurt op bestuurlijk niveau. Hier vindt ook de prioritering van de agenda plaats. *Welke keuzes maken we ten aanzien van excellentie, onze culturele top? Waar zien we de beste kansen om bij te dragen aan de culturele basis? Hoe is het gesteld met de nabijheid en toegankelijkheid van cultuur (en culturele ontwikkeling) voor inwoners van Brabant?*

Komend voorjaar organiseren we een Cultuurdag om Provinciale Staten te betrekken in deze verkenning.

2. Versterken, opschalen en programmeren

Het is een breed gedragen doelstelling om van Brabant een 'vijfsterren regio' in Europa te maken waar het goed werken, wonen en vertoeven is en waar innovatie en traditie hand in hand gaan. Vanuit vier pijlers (1) kennis vergaren en delen, (2) ontwikkeling stimuleren, (3) verbindingen leggen, (4) ondernemerschap tonen willen we de culturele positie van Brabant in Europa versterken. Zowel de culturele basis als de top.

(Zie voor een nadere toelichting op de pijlers tekstblok 2 op pag. 7)

We willen de komende jaren samen met partners een samenhangend programma ontwikkelen waarmee de agenda wordt uitgewerkt. Op dit niveau wordt de Cultuuragenda van Brabant meer concreet. Acties worden op elkaar afgestemd en samenwerking wordt gezocht vanuit de quadruple-helix gedachte; betrokkenheid van overheden, ondernemers, onderwijs en omgeving.

Lokale en provinciale lagen worden met elkaar verbonden. En tegelijkertijd zullen zich nieuwe onderwerpen op de agenda aandienen; je zou kunnen spreken van een “revolverende agenda”.

3. Financieren

Er zijn meerdere redenen te bedenken waarom het goed is om het bestaande financiële instrumentarium in de sector uit te breiden, zelfs zonder primair uit te zijn op het vergroten van het totale budget in de sector:

- De recente bezuinigingen hebben laten zien dat de eenzijdige subsidie-afhankelijkheid van de sector een grote kwetsbaarheid tot gevolg heeft. Spreiding, differentiatie en publiek-private samenwerkingen verminderen de kwetsbaarheid.
- Meerdere partijen nauw te betrekken bij cultuur creëert en betere verankering en vergroot cross-sectorale dwarsverbanden (oftewel samenwerkingen tussen ruimte-economie-cultuur).

We hebben alle mogelijkheden nog niet in beeld, maar naast de bestaande subsidie-instrumenten zetten we in ieder geval in op het vergroten van het eigen verdienvermogen van actoren in de culturele sector en op de ontwikkeling van fondsen met een (eventueel gedeeltelijk) revolverend karakter.

4. Informeren, evalueren, toetsen

De Cultuuragenda is dynamisch en er zijn veel stakeholders. Verschillende opgaven spelen gelijktijdig op verschillende niveaus. Toch is er samenhang. Dit vraagt om zorgvuldige communicatie waarbij alle betrokkenen zich uitgenodigd voelen en toegang hebben tot elkaar en tot informatie.

De opgaven, aanpak én resultaten moeten we uitdragen. Op die manier kunnen betrokkenen de voortgang evalueren en de vervolgaanpak verbeteren.

De provincie wil met deze nieuwe vorm van samenwerken ook toewerken naar een nieuw kader voor toekomstig provinciaal cultuurbeleid; de opvolger van de huidige koepelnota Cultuur 2008- 2012. We streven er naar om medio 2013 bij u terug te komen en u dan de volgende punten voor te kunnen leggen:

- Een in Brabant breed gedeelde zienswijze op de toekomst van het culturele systeem.
- Een in Brabant breed gedeelde agenda met korte en lange termijn doelen.
- Afspraken over taken en verantwoordelijkheden van de verschillende stakeholders.

We willen dan kaderstelling voor wat betreft de koers van de Cultuuragenda van Brabant en de provinciale inbreng daarin ter vaststelling aan u voor te leggen. De Cultuuragenda gaat daarna verder om in de praktijk te brengen wat we hebben afgesproken en onze doelen door samenwerking in daadkrachtige en innovatieve allianties tot richting en resultaat te brengen, waarbij elke partner vanuit eigen rol en verantwoordelijkheid bijdraagt.

3.2. De cultuuragenda is een inhoudelijke agenda

We hebben op basis van gesprekken met spelers uit het culturele veld (onder andere B5, M7, steuninstellingen en C10) en enkele Cultuurverkenningbijeenkomsten in 2011 en 2012 een voorzet gedaan om een gezamenlijke missie op te stellen. We verwachten dat deze gedeeld en gedragen wordt. De basis van de Cultuuragenda van Brabant is het streven naar een veerkrachtig cultureel systeem.

We spreken bewust over een cultureel systeem.

Cultuur is dynamisch. Het cultuursysteem behelst meer dan de fysieke culturele infrastructuur die bestaat uit gebouwen, voorzieningen, instellingen en organisaties.

Onderdelen van de culturele infrastructuur vervullen functies die ervoor zorgen dat de Brabander zich op cultureel gebied kan ontwikkelen. Wie welke functie vervult is veranderlijk in de tijd.

We stellen daarom een cultuurbeleid voor dat op functies is, zodanig dat voorzien wordt in het geheel van functies dat nodig is voor een veerkrachtig systeem. Dit vraagt om een omslag van denken in instellingen naar denken in functies. In de beeldvormende notitie (bijlage 1) worden 7 functies benoemd die nodig zijn om de culturele levensloop te faciliteren.

De culturele infrastructuur kan op elk moment in beeld worden gebracht. Daarvoor is de Culturele Atlas ontwikkeld³. De Atlas maakt inzichtelijk (nu nog alleen voor de B5) welke actoren op dat moment actief zijn.

Doordat het culturele systeem sterk in beweging is, is het van belang de atlas actueel te houden. Door BKKC en PON wordt in opdracht van de provincie in 2013 aan een doorontwikkeling gewerkt. Hierbij kan het gedachtengoed van het cultureel systeem een plaats krijgen.

Missie; Een veerkrachtig cultureel systeem

We willen cultuur dicht bij mensen brengen en overal in Brabant verankeren. Daarom streven we naar een veerkrachtig cultureel systeem dat is verbonden met economie, ruimte en samenleving.

Dit culturele systeem is toegankelijk, heeft een brede basis en een internationaal toonaangevende top.

Hiermee dragen wij bij aan een aantrekkelijk Brabant waarin mensen en organisaties zich hechten en thuis voelen.

We willen een cultureel systeem...

- **...met een brede basis**

Een cultureel systeem dat zich overal in Brabant laagdrempelig manifesteert waardoor Brabanders, van jong tot oud, als vanzelf kennismaken met de diverse vormen van cultuur;

- **...dat toegankelijk is**

Naast de vanzelfsprekendheid van kennismaking, moet elke Brabander de mogelijkheden hebben en zich uitgenodigd voelen, om vervolgstappen te zetten in zijn/haar culturele ontwikkeling;

- **...met een (internationaal) toonaangevende top**

Talenten moeten zich in onze provincie naar de top kunnen ontwikkelen. Een top die op Europees niveau meedoet. Met spraakmakende programma's rond ons cultureel erfgoed en vitale herbestemmingen van cultuurhistorische complexen. Met onderscheidende kunstenaars en creatieve hotspots met aanzuigende werking voor Europa. Met een creatieve industrie die aansluit op de belangrijke Europese netwerken.

Tekstblok 1: een veerkrachtig systeem

Op basis van deze missie gaan we in de Cultuuragenda van Brabant werken aan een gezamenlijk visie-ontwikkelingstraject. Elke partij neemt vanuit zijn eigen rol plaats aan tafel met zijn eigen visie en ambities.

³ Volg de volgende link voor de Culturele Atlas: <http://www.cultureleatlasbrabant.nl/>

Daarom heeft de provincie naast deze gezamenlijke missie ook een eigen visie ontwikkeld waarmee wij plaats zullen nemen aan de gesprekstafel. We hebben onze ideeën over de culturele sector in Brabant uiteen gezet in de beeldvormende notitie in bijlage 1. Hierin beschrijven we dat we willen gaan voor een cultureel systeem dat kennis vergaart en deelt, ontwikkeling stimuleert, verbindingen legt en ondernemerschap toont. Onder elk van deze onderdelen hangen een aantal specifieke provinciale ambities die uitgebreid worden toegelicht in bijlage 1. Zie tekstblok 2 voor een beknopte samenvatting.

De Provinciale ambities

De provincie is van mening dat deze missie bereikt kan worden door het systeem langs vier lijnen te versterken. De belangrijkste ambities voor elk van deze lijnen:

- **Kennis vergaren en delen**

Kennis is een randvoorwaarde voor het ontwikkelen en onderhouden van onze gezamenlijke missie. De provincie vindt het belangrijk om de veerkracht van het culturele systeem in beeld te brengen, te vergroten en te monitoren. Daarvoor is een centrale ondersteuningsstructuur nodig die basis en top met elkaar verbindt. Daarbij functioneren collecties als het geheugen van de samenleving. Bij de kennisontwikkeling, -borging en -benutting staan de inwoner en bezoeker van Brabant centraal. Daarom vinden wij toegankelijkheid en vindbaarheid van kennis belangrijk.

- **Ontwikkeling stimuleren**

Het gaat hierbij om ontwikkelingsmogelijkheden van inwoners van Brabant en om hun culturele betrokkenheid. De provincie vindt het belangrijk om in te zetten op de culturele levensloop van mensen en deze te vertalen naar een functionele keten. Dit betekent dat de aandacht verschuift van organisaties naar de functie die van hen wordt gevraagd. We zetten onder meer in op ontwikkeling door slimme clusters te organiseren rond gemeenschappelijke thema's of vraagstukken en rond de Verhalen van Brabant. De 'Verhalen van Brabant' moeten op verschillende manieren worden verteld. Het organiseren van de instandhouding rond (toekomstige) verhalen en leefomgeving is daarbij een randvoorwaarde.

- **Verbindingen leggen**

Om cultuur stevig te verankeren in de maatschappij is het van belang dat er sterke verbindingen zijn tussen de cultuurgebieden en tussen cultuur en andere domeinen als economie, ruimte en natuur & landschap. De provincie vindt het belangrijk om cross-overs te stimuleren en om cultuur concreet te vervlechten met andere domeinen, zoals economie, ruimte en natuur & landschap.

- **Ondernemerschap tonen**

Het ondernemerschap binnen de cultuursector moet zichtbaar gemaakt en versterkt worden vanuit innovatie, samenwerking en financieringsmodellen. De provincie ondernemerschap vat breed op. Daarbinnen is ruimte voor experiment en innovatie. Vanuit allianties en partnerschappen is er afstemming van taken en verantwoordelijkheden. Dit onder meer om cultuur aanbod en -vraag beter bij elkaar te brengen, om nieuw financieel instrumentarium te ontwikkelen en om gezamenlijk de Cultuuragenda van Brabant op te stellen.

Tekstblok 2: de provinciale ambities kernachtig samengevat

3.3. De Cultuuragenda van Brabant interacteert met staand beleid

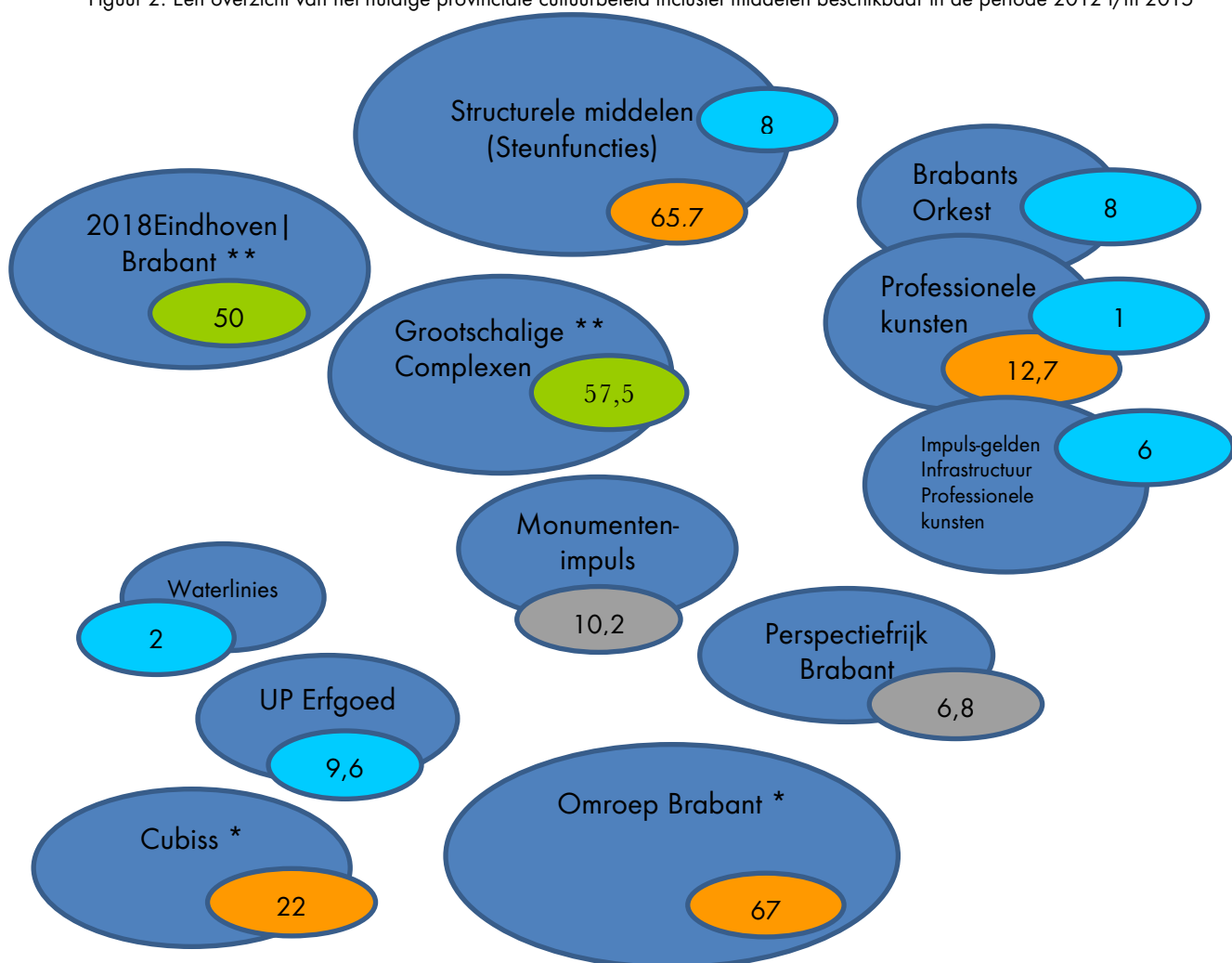
In de ideale situatie stelt men eerst de kaders vast en vervolgens deelbeleid. De praktijk van de Cultuuragenda is echter anders, want de provincie heeft op onderdelen al vastgesteld

cultuurbeleid. Recent is bijvoorbeeld nog het Professionele Kunstenplan en het Uitvoeringsprogramma Erfgoed vastgesteld. Ook onze partners hebben vigerend cultuurbeleid. We beginnen dan ook niet blanco. Uitgangspunt van de Cultuuragenda moet zijn dat we de bestaande kaders erkennen. Cultuurbeleid kan niet van de ene op de andere dag veranderen;

- Waar staand beleid in de uitvoering ruimte biedt om bij te sturen richting de gezamenlijke visie, zullen we dit stimuleren.
- Wanneer beleidskaders toe zijn aan actualisatie, zal de gezamenlijke visie daarin worden meegenomen.

In figuur 2 zijn de verschillende onderdelen van het huidige cultuurbeleid van de provincie bij elkaar gezet. Het geeft een beeld van wat de provincie nu al bijdraagt aan cultuur in Brabant.

Figuur 2: Een overzicht van het huidige provinciale cultuurbeleid inclusief middelen beschikbaar in de periode 2012 t/m 2015

legenda	(bedragen x €1 mln)
	: Structurele middelen (incl. bezuinigingstaakstelling ihkv Agenda van Brabant)
	: Bestuursakkoord-gelden (incidenteel; loopt af in 2016)
	: Investeringsagenda
	: Afronding vorige bestuursperiode
	*) In dit schema worden i.r.t. Omroep Brabant en Cubiss de volledige bedragen vermeld die in de provinciale begroting zijn opgenomen. Dit bedrag is grotendeels nodig voor invulling van de wettelijke taakstelling. **) De looptijd van de investeringsprogramma's beperkt zich niet tot de periode 2012 - 2015

4. Wie zijn onze partners in de Cultuuragenda van Brabant?

Met de Cultuuragenda van Brabant willen we afspraken maken over de manier waarop we in Brabant samen bouwen aan het culturele systeem dat deze regio ook op cultureel gebied op de kaart gaat zetten als *place to be*.

We willen daarvoor intern samenwerken rond integrale projecten zoals Landschappen van Allure, Vrijtijdseconomie, Grote erfgoed complexen, Sport en (Social) Design. Maar we willen bovenal sterkere verbindingen aangaan en werken aan een gezamenlijke agenda met externe partijen. We onderscheiden hierbij partijen die zich bezig houden met;

- Uitvoering (productie, podia, gezelschappen, musea, vrijetijdshuis, belangenorganisaties, etc.)
- Kennis (steuninstellingen, kennisinstellingen, etc.)
- Onderwijs (basisonderwijs, voortgezet onderwijs, vakopleidingen, etc.)
- Markt (ondernemers, (creatieve) industrie, vrijetijdseconomie, etc.)
- Overheden (Europa, Rijk, Provincies, B5, M7, VBG, regio's, etc.)
- Fondsen (Raad voor Cultuur, Prins Bernhard Cultuurfonds, Fonds Podiumkunsten, Participatiefonds, Mediafonds, Mondriaanfonds, etc.)

Daarbij willen we naast de voor ons bekende stakeholders, ook de minder bekende of nieuwe zoeken en betrekken.

We beginnen uiteraard samen met de ons bekende stakeholders:

- *BrabantStad*

De vijf Brabantse grote steden huisvesten belangrijke culturele spelers. Tot nog toe bepaalt ieder autonoom het eigen cultuurbeleid. Wederzijdse versterking is daardoor geen vanzelfsprekendheid en de keuzes van de een kunnen zelfs als belemmerend worden ervaren door de ander. We willen toe naar een situatie waarin deze autonome keuzes elkaar versterken. Met de Context 2018⁴ hebben de BrabantStad partners al laten zien hoe deze zes partners vanuit verschillende profielen samen complementair zijn.

- *Overige gemeenten en samenwerkingsverbanden*

Voor de invulling van de basis en de aansluiting ervan met de keten, zijn afspraken met alle gemeenten van groot belang.

- *Uitvoeringsorganisaties*

BKKC, Kunstbalie, Erfgoed Brabant en Cubiss zijn vanuit hun huidige verantwoordelijkheid betrokken bij het vormgeven van de basis, verbindingen tussen de domeinen en de bereikbaarheid van de culturele keten voor alle Brabanders. Vanuit het erfgoeddomein kunnen we daar Monumentenwacht en Monumentenhuis aan toevoegen en het Vrijtijdshuis is een belangrijke intermediair van en naar cultuurconsumenten en –producenten. We zullen hen betrekken bij de ontwikkeling van een samenhangend cultureel systeem. De uitkomsten van het onderzoek naar nut en noodzaak van de steuninstellingen dat u voornemens bent te laten uitvoeren, betrekken we er in.

⁴ <http://www.brabant.nl/dossiers/dossiers-op-thema/cultuur/brabantstad-culturele-hoofdstad.aspx?rel=B0C84035BC7046DEA25D95FF2249D84F>

- *Culturele ondernemers*

Onder 'culturele ondernemer' verstaan wij niet alleen diegenen die cultuur op een commerciële basis in de praktijk brengen, wij denken dat alle spelers die culturele diensten leveren in een spel van vraag en aanbod culturele ondernemers zijn. Aangezien het brede veld van culturele ondernemers (nog) geen echte belangenvertegenwoordiging kent, zien wij C10 en BKKC als belangrijke gesprekspartner.

Daarnaast zijn we er van overtuigd dat een groeiende groep bereid is zich met cultuur te verbinden, waardoor steeds meer stakeholders ontstaan. Zo heeft het Buurtcultuurfonds dat de provincie in 2010 samen met het Prins Bernhard Cultuurfonds heeft opgericht op meerdere plekken al lokale navolging gekregen doordat woningbouwcorporaties en het Prins Bernhard Cultuurfonds de handen ineen hebben geslagen. En een verzekeringsbedrijf heeft belangstelling getoond om dans in Tilburg te steunen. Beide voorbeelden worden nader toegelicht in bijlage 1 (kaders pagina's 21-22). Met dergelijke particuliere belangstelling ontstaan nieuwe mogelijkheden.

We willen de particuliere sector sterker betrekken bij het behoud en ontwikkeling van ons culturele domein; zoals enkele welgestelde Amsterdammers 100 jaar geleden Carré, het Concertgebouw en het Stedelijk museum oprichtten en daarmee een basis creëerden waar deze stad nu nog op voortborduurt ("Klimmen met kunst", Volkskrant 21 november 2012). We denken dat de private en publieke sector door de handen ineen te slaan, samen de kracht kunnen ontwikkelen die nu nodig is.

We willen daarom de komende maanden de Cultuuragenda van Brabant in verschillende netwerken agenderen, samen vullen, in dialoog aanscherpen en verstevigen. Laat de beeldvormende notitie dienen als een uitnodiging aan diverse partijen om mee te denken over wat zij kunnen betekenen om het cultureel systeem in Brabant van meer veerkracht te voorzien.

5. Tot besluit

We vragen u in te stemmen met:

- a. De nieuwe werkwijze die we u hierbij voorleggen.
- b. De beeldvormende notitie op basis waarvan wij in gesprek willen gaan met onze partners in het proces Cultuuragenda van Brabant; bijlage 1.

We stellen uw betrokkenheid bij de ontwikkeling van de Cultuuragenda op prijs en stellen voor om dit voorjaar een Cultuurdag te organiseren. U kunt die dag met stakeholders van gedachten wisselen. We zullen u daarnaast uitnodigen voor de plenaire sessies die de komende maanden worden georganiseerd voor de Cultuuragenda van Brabant.

Beoogd effect:

De provincie wil voor haar kerntaak cultuur samen werken aan een sterk regionaal cultuursysteem. Hiertoe zetten we ons in voor een gezamenlijke Cultuuragenda van Brabant. Samen met stakeholders ontwikkelen we een visie op een veerkrachtig systeem en in het verlengde daarvan werken we aan een gezamenlijke agenda met korte en lange termijn doelen. Door afspraken te maken over ieders verantwoordelijkheid en inbreng, ontstaat synergie waardoor het geheel meer wordt dan de som der delen.

's-Hertogenbosch, 18 december 2012,

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

